

↪ 7. LEKCIJA ↪

BESEDILO

Matejev evangelij 26,26-28

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν
λαβῶν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας
ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν,
Λάβετε φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου.
27 καὶ λαβῶν ποτήριον
καὶ εὐχαριστήσας
ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων,
Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες,
28 τοῦτο γὰρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης
τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Oče naš

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.
Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον,
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

SLOVNICA

1. PARTICIPI prezenta aktiva

Deležnikov ima grščina malo morje. Vsak čas in način si ga lahko izmisli. Deležniki so pridevniške besede in se zato sklanjajo, ob sebi pa imajo lahko tudi vse običajne glagolske spremljevalce in se tudi sicer obnašajo kot glagoli. Običajno izražajo spremljajoče dejanje, ki je v primeru prezentovega participia tudi istočasno. Pomembno je vedeti, da je subjekt dejanja isto kot pri osebni glagolski obliki.

Aktivni particip izraža dejavno osebo ali stvar. V prezentovi obliki se sklanja mešano, delno po 3 (kot γέρον) delno po 1. deklinaciji.

glagol		λέγω		
spol		m	n	f
s g	N	λέγων	λέγον	λέγουσ-α
	G	λέγωντ-ός		λεγούσ-ης
	D	λέγωντ-ι		λεγούσ-η
	A	λέγωντ-α	λέγον	λέγουσ-αν
p l	N	λέγωντ-ες	λέγοντ-α	λέγουσ-αι
	G	λεγώντ-ων		λεγουσ-ῶν
	D	λέγουσι(ν)		λεγούσ-αις
	A	λέγωντ-ας	λέγοντ-α	λεγούσ-ας

2. GENITIVUS ABSOLUTUS

Da bi izrazili spremljajoče dejanje v kateremkoli odnosu do glavnega dejanja, kjer pa ni isti subjekt, ima grščina na voljo strukturo absolutnega genitiva. Tu se "subjekt" in participialna oblika glagola postavita v genitiv. V latinščini je sorodna struktura absolutni ablativ. Slovenščina nima ničesar podobnega; prevajamo z različnimi odvisniki.

Ὁψίας δὲ γενομένης – Ko je prišel večer

Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν – Ko so oni jedli

BESEDE

ὄψια, ας.....večer, pozno
 ἐσθίω.....jem
 ἔφαγον.....aorist 1sg
 φάγετε.....imperativ aorista 2pl
 λαμβάνω.....vzamem
 ἔλαβον.....aorist 1sg
 λαβών.....particip aorista m-sg
 εὐλογέω.....blagoslovim
 εὐλόγησας.....particip aorista m-sg
 λέγωrečem
 εἶπον.....aorist 1sg

ποτήριον, -ου.....n čaša
 εὐχαριστέω.....zahvalim se
 πίνω.....pijem
 ἔπιον.....aorist 1 pl
 πίε.....imperativ aorista 2sg
 ἐκχύννω.....izlivam se
 φέρω.....nosim
 ἔνεγκα.....aorist 1 sg
 εἰσφέρω.....nesem noter, vpeljem
 ὁ πειρασμός, οῦ.....m skušnjava,
preizkušnja

ΝΑΛΟΓΑ

1. Sklanjaj!

τὸ αἶμα ἐκχυννόμενον
 λαβών ὁ Ἰησοῦς